

ספר סיפורים ששזורים בו מעט דברי תורה ומסרים חינוכיים האם מותר לקוראו בשבת

לפי מה שנקטו הפוסקים (הובאו במשנ"ב ס"ס שז סקנ"ח) בטעם ההיתר ביוסיפון א"כ גם בזה יהיה מותר (לפי הענין), מלבד מה שהזהירו הפוסקים שיותר טוב לעסוק בד"ת בשבת (עי' בערה"ש שם סי"א וקצש"ע סי' צ סי"א ועוד).

אולם במקרה דיש מדור נפרד בספר לסיפורי מתח או טבע או מדור של חידות

בענייני דעלמא או מילתא דבדיחותא וכיו"ב לכאורה יש להביא ראיה לאסור בזה ממש"כ הגריש"א (הובא בקובץ מבקשי תורה) דקובץ תורני שיש בו פרסומות אסור לקרוא הפרסומות בשבת, וכע"ז הובא בשם הגרנ"ק שמודעה על ספר תורני אפשר לראות פרטי הספר התורני אך לא המחיר.

והדברים כבר מפורשים יותר מזה בשאלת יעב"ץ ח"א סי' קסו דגם אם יש צד להתיר עיתונים בשבת מ"מ חושב אני להחמיר משום שבסופן יש דברי מסחר ומשום סחור סחור אמרינן לנזירא נכון לאוסרו לגמרי עי"ש, והובא בקיצור בשע"ת סי' שו סק"ג, ועיקרי הדברים במשנ"ב סי' שז ס"ק סג בשם הרבה אחרונים, ומשמע שכך נקט לדינא לכל אחד ודלא כהמהרש"ם (בדעת תורה ובהגותיו לארחות חיים ספינקא סק"ט) דיש צד להקל למי שאין דברי המסחר נוגעים אליו והמחמיר תע"ב עכ"ד, וגם לדבריו אפשר דבבדיחות שמעניינות כל אחד שוב יש לחשוש שכל אחד יסתכל.

ומ"מ באלו הוא חמור יותר דעיקר גזירה דשטרי הדיוטות הוא ענייני משא ומתן שבזה אין נהיה מותר גם אם שזור בתוך הד"ת ממש, ועיקר ענייני משא ומתן הנוגעים לו אפי' בדיבור אסור, אבל בניד"ד שאם היה שזור עם הד"ת היה מועיל א"כ נטעון דגם בזה מועיל.

ומ"מ אם הוא מדור נפרד ונקרא בנפרד אין סברא שיהיה מותר מחמת שהוא כרוך עם ד"ת, (היינו לדידן שאין היתר דהמג"א משום עונג שבת ושאין היתר לשה"ק לדידן וגם בזמן הפוסקים במשנ"ב מבואר דיר"ש יחמיר וגם הד"מ התיר רק בצירוף נוסף עי"ש, ודברי הגריש"א אינם קשורים לנידון זה כמו שהרחבתי בתשובה על מבחנים בשבת), והכל לפי הענין.

ובספר קריאת עיתונים בשבת (שיצא לאור בהסכמת הגרנ"ק) הביא בשם הגרנ"ק שהיה ראוי שיתד נאמן יפרסמו רק כתבות המותרות לקריאה בשבת במוסף שבת, ומפי החזו"א הביא הגרנ"ק שעלון שרובו דברי תורה ומיעוטו דברי חכמות חשש משום מוקצה, והיינו אפי' שדברי חכמות לרשב"א ורמב"ן (בב"י ס"ס שז) שרי עצמו, ועי' חוט שני ח"ב פכ"ב ס"ק ריח ובשעה"צ סקט"ז.

